

Na osnovu članova 22. i 24. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Ivan Cvejić, Petar Jeremić, Zoran Ivošević, Tamara Skrozza, Marija Kordić, Vlado Mareš, Zlatko Čobović, Stojan Marković i Predrag Azdejković, na sednici održanoj 25.3. 2015. godine, većinom glasova, izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom "Četvorica Šiptara na smrt pretukla Srbina u Austriji", objavljenim 18. februara 2015. godine, dnevni list "Informer"

1. prekršio je tačku 1 Odeljka IV (Odgovornost novinara) po kojoj se novinar mora suprotstaviti svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja,

2. prekršio je i tačku 4. Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj novinar mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire mediji i treba da učini sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu, između ostalog, na rasi, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, jeziku, veri, političkom i drugom mišljenju, nacionalnom ili društvenom poreklu,

OBRAZLOŽENJE

Žalbu Savetu za štampu podnela je organizacija "Inicijativa mladih za ljudska prava", uz saglasnost građanina albanske nacionalnosti, koji je naveo da je "Šiptar" pogrdan naziv za Albance. U žalbi se takođe ističe da reči "Shqiptar" na albanskom i "Šiptar" na srpskom nemaju isto značenje, imaju različit izgovor i akcentuaciju. U pomenutom tekstu, taj izraz je upotrebljen da označi Albance, koji su, prema pisanju lista, napali etničkog Srbina u Austriji i pretukli ga, zbog čega je, posle nekoliko dana, umro. Podnosilac žalbe se pozvao i na odluku Komisije za žalbe Saveta za štampu iz decembra 2014. godine, kada je utvrđeno da je upotrebom reči "Šiptar" prekršen Kodeks novinara Srbije.

Predstavnici "Informera" tada su tvrdili da odrednicu 'Šiptar' upotrebljavaju i sami pripadnici albanskog naroda, jer tim izrazom oni nazivaju i sami sebe, pa samim tim ova reč i ne može imati pogrdno značenje.

Većina članova Komisije za žalbe smatrala je da činjenica da je sporni termin u dosta kratkom tekstu upotrebljen čak pet puta, kao u u naslovu teksta i na naslovnoj strani, govori o tome da „Informer“ to radi svesno i namerno, sa ciljem da uvredi Albance. Komisija takođe ukazuje na to da je Kodeksom novinara Srbije propisano da se u izveštajima o krivičnim delima, nacionalna, rasna, verska, ideološka i politička pripadnost, kao i seksualno opredeljenje, socijalni i bračni status osumnjičenih lica i žrtava, pominju samo kada su u neposrednoj vezi sa vrstom i prirodom počinjenog krivičnog dela. U ovom slučaju, nema dokaza da je reč o etnički motivisanom zločinu, pa je deo članova Komisije zaključio da je Kodeks prekršen već i time što je, bez ikakvog razloga, navedeno koje su nacionalnosti žrtva i počinio. Upotreba problematičnog, uvredljivog termina u tom kontekstu, dodatno pojačava uverenje da je postojala namera da se pripadnici te nacije uvrede. Deo članova Komisije smatrao je, međutim, da u ovom slučaju, za razliku od prethodnog, nije postojala namera da se neko uvredi i da se, stoga, ne može govoriti da je Kodeks prekršen u delu koji se odnosi na diskriminaciju.

Zbog svega iznetog, Komisije je sa šest glasova „za“, dva „protiv“ i jednim „uzdržanim“ odlučila da je „Informer“ prekršio odredbe Kodeksa novinara Srbije.

Niš, 25.3.2015.

Predsedavajući
Ivan Cvejić